Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0245

Финансови дейности на групата на Европейската инвестиционна банка – годишен доклад за 2025 г.

Резолюция на Европейския парламент от 7 юли 2026 г. относно финансовите дейности на групата на Европейската инвестиционна банка – годишен доклад за 2025 г. (2025/2213(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз,

– като взе предвид членове 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 и 309 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Протокол № 5 към Договорите за устава на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ),

– като взе предвид членове 41 – 43 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид устава на ЕИБ,

– като взе предвид оперативния план на групата на ЕИБ за периода 2026 – 2028 г., публикуван на 29 януари 2026 г., и оперативния план на групата на ЕИБ за периода 2025 – 2027 г. от 30 януари 2025 г.,

– като взе предвид доклада за дейността на групата на ЕИБ за 2025 г., озаглавен „Powering Europe“ (Енергия за Европа), публикуван на 29 януари 2026 г.,

– като взе предвид процедурите на ЕИБ за надлежна проверка в областта на околната среда, климата и социалната сфера, публикувани на 20 октомври 2025 г.,

– като взе предвид Стратегическата ориентация на ЕИБ Глобал, публикувана на 15 октомври 2025 г.,

– като взе предвид проучването на ЕИБ относно инвестициите за 2025 г., озаглавено „European Union – Overview“ (Преглед на

Европейския съюз), публикувано на 14 октомври 2025 г.,

– като взе предвид публикацията на ЕИБ, озаглавена „Unlocking innovation: Addressing the funding needs of EU technology infrastructures“ (Отключване на иновациите: Посрещане на нуждите от финансиране на технологичните инфраструктури на ЕС) и публикувана на 15 септември 2025 г.,

– като взе предвид доклада за дейността на ЕИБ за оценка за 2022 г. и работната програма за периода 2023 – 2025 г., публикувани на 3 март 2023 г.,

– като взе предвид политиката за механизма за подаване на жалби на групата на ЕИБ, публикувана на 13 ноември 2018 г.,

– като взе предвид публикацията на ЕИБ, озаглавена „EIB energy lending policy“ (Политиката на ЕИБ за отпускане на заеми в областта на енергетиката) и публикувана на 8 май 2023 г.,

– като взе предвид Пътната карта на групата на ЕИБ за банка за климата за периода 2021 – 2025 г., приета от Съвета на директорите на ЕИБ на 11 ноември 2020 г., етап 2 от Пътната карта за банка за климата, публикувана на 3 октомври 2025 г., и стратегията на ЕИБ за климата, публикувана на 15 ноември 2020 г.,

– като взе предвид екологичните и социалните стандарти на ЕИБ от 2 февруари 2022 г.,

– като взе предвид плана за действие на групата на ЕИБ за устойчиви жилища на достъпни цени,

– като взе предвид публикацията на ЕИБ, озаглавена „EIB Global – Partnerships, People, Impact“ (ЕИБ Глобал – партньорство, хора, въздействие) и публикувана на 10 февруари 2023 г.,

– като взе предвид стратегията на групата на ЕИБ относно равенството между половете и икономическото овластяване на жените, публикувана на 6 януари 2017 г., и Третия план за действие на групата на ЕИБ относно равенството между половете (2026 – 2030 г.), публикуван на 3 март 2026 г.,

– като взе предвид кодекса за поведение на служителите на групата на ЕИБ, публикуван на 3 февруари 2023 г.,

– като взе предвид пакета за солидарност на ЕИБ за Украйна, одобрен от Съвета на директорите на ЕИБ на 4 март 2022 г.,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 29 януари 2025 г., озаглавено „Компас за конкурентоспособността на ЕС“ (COM(2025)0030),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 26 февруари 2025 г., озаглавено „Пактът за чиста промишленост: Съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация“ (COM(2025)0085),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 26 февруари 2025 г., озаглавено „План за действие за енергия на достъпни цени – Отключване на истинската стойност на нашия енергиен съюз за осигуряване на финансово достъпна, ефективно произвеждана и чиста енергия за всички европейци“ (COM(2025)0079),

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен „The future of European competitiveness“ (Бъдещето на европейската конкурентоспособност),

– като взе предвид предложението на Комисията от 16 юли 2025 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за конкурентоспособност (ЕФК), включващ специфична програма за научноизследователски и иновационни дейности в областта на отбраната, за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/522, (ЕС) 2021/694, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/783 и за изменение на регламенти (ЕС) 2021/696, (ЕС) 2023/588 и (ЕС) [ПЕОП] (COM(2025)0555),

– като взе предвид тристранното споразумение между Комисията, Европейската сметна палата и Европейската инвестиционна банка, което влезе в сила през ноември 2021 г.,

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджети (A10-0170/2026),

А. като има предвид, че ЕИБ заявява, че общите ѝ инвестиции са достигнали рекордно равнище от 100 милиарда евро през 2025 г. в сравнение с 89 милиарда евро през 2024 г.; като има предвид, че коефициентът на ливъридж на ЕИБ се е повишил до 290%, което предоставя на ЕИБ допълнителни възможности за инвестиции и подкрепа на общите приоритети на ЕС;

Б. като има предвид, че ЕИБ допринася за преодоляването на неефективността на пазара и недостига на инвестиции в качеството си на катализатор за частен капитал, като същевременно функционира като пазарна финансова институция, основана на принципите на добро банкиране;

В. като има предвид, че ЕИБ, която е изцяло собственост на държавите членки, има за задача да допринася за постигането на целите на Съюза, по-специално развитието на вътрешния пазар и укрепването на потенциала на Съюза по отношение на създаването на работни места, икономическия растеж и

конкурентоспособността, както и двойния преход; като има предвид, че този мандат също така включва насърчаването на политиките на Съюза в трети държави;

Общи положения

1. приветства стратегическата пътна карта на ЕИБ за периода 2024 – 2027 г., насочена към подкрепа на политическите приоритети на ЕС, включително мобилизиране на инвестиции за укрепване на икономическата и промишлената база на Европа, за подкрепа на иновациите, конкурентоспособността, критичните технологии, сигурността и отбраната, за стимулиране на устойчивия растеж, екологичния и цифровия преход, регионалното развитие, модерната и критичната инфраструктура, включително социалните инфраструктури като жилищното настаняване, образованието и здравеопазването, и устойчив и иновативен селскостопански сектор, и за съсредоточаване върху европейските МСП и стартиращи предприятия, като същевременно се насърчават международните партньорства и завършването на съюза на спестяванията и инвестициите;

2. подчертава, че през годините ЕИБ е постигнала тясно съответствие с европейските приоритети; горещо приветства засиленото приоритизиране на инвестициите за укрепване на конкурентоспособността, промишлената устойчивост и сигурността на Европа и призовава за тяхното бързо и ефективно изпълнение; подкрепя ролята на ЕИБ като банка за климата, като отбелязва, че действията в областта на климата са определени като стратегически приоритет номер едно на групата на ЕИБ за периода 2024 – 2027 г., при което доста над 50% от годишните инвестиции се разпределят за екологичния преход; призовава за по-високи равнища на инвестиции за приоритети, свързани с конкурентоспособността, по-специално за МСП и стартиращите предприятия, и за разрастване на иновативните европейски дружества с оглед на тяхната решаваща роля за преодоляване на разликата в конкурентоспособността на Европа; подчертава необходимостта ЕИБ да поддържа балансиран портфейл, включително в областта на сигурността и отбраната, климата, конкурентоспособността, сближаването, иновациите, сътрудничеството и развитието;

3. подчертава, че ЕИБ е надежден участник на международните финансови пазари, както е видно от кредитния ѝ рейтинг ААА; подчертава, че запазването на този рейтинг е от съществено значение, за да може банката да набира средства при благоприятни условия, и че всяко негово влошаване би увеличило значително разходите за финансиране; призовава ЕИБ да следи отблизо въздействието на разширените си дейности в областта на отбраната върху кредитния си рейтинг ААА;

4. подчертава ключовата роля на ЕИБ за мобилизирането на публично и частно финансиране за преодоляване на недостига на инвестиции и за укрепване на икономическата устойчивост на Съюза в една трудна глобална среда; припомня, че трансграничната координация, интеграцията на капиталовите пазари и доброто функциониране на единния пазар са от съществено значение; призовава Комисията и ЕИБ да използват изцяло потенциала на ЕИБ и да мобилизират финансирането, необходимо за екологичния, цифровия и социалния преход;

5. подчертава, че действията на равнището на ЕС следва да допълват, а не да изместват инвестициите на държавите членки; поради това призовава за адекватна гъвкавост в рамката на ЕИБ за допустимост и оценка, за да се отговори на националните и регионалните нужди от инвестиции; припомня, че публичните банки за развитие и институции следва да намаляват риска за жизнеспособните проекти, когато съществуват пазарни пропуски, без да заместват частния капитал; освен това подчертава, че ЕИБ следва да играе ключова роля за това да се осигури възможност както за търговските, така и за публичните банки да инвестират в европейския сектор на отбраната; отбелязва, че рамката на ЕС за устойчиво финансиране не налага всеобхватни ограничения върху инвестициите в отбраната;

6. приветства призива за подсилване на ЕИБ в следващата многогодишна финансова рамка, за да ѝ се даде възможност да предоставя финансова подкрепа за общите приоритети на ЕС, по-специално в рамките на InvestEU на ЕФК и фонда „Глобална Европа“, както и чрез финансови инструменти и бюджетни гаранции, които са се доказали като високоефективни за постигането на напредък по ключови цели на политиката на ЕС; подчертава, че ЕИБ следва да мобилизира достатъчно финансиране, да влее ликвидност и да повиши амбицията за подкрепа на частните и публичните инвестиции чрез InvestEU; призовава, в съответствие с междинния си доклад относно многогодишната финансова рамка за периода 2028 – 2034 г., за подсилване на успешните програми на Съюза, като например InvestEU, и за засилено инвестиционно партньорство с групата на ЕИБ, за да се гарантира, че всяко евро, изразходвано на равнището на Съюза, се използва по най-ефективния и въздействащ начин;

7. подчертава значението на засиленото взаимно допълване и полезните взаимодействия между финансирането от ЕИБ и други инструменти на ЕС, за да се увеличи максимално въздействието и да се гарантират съгласувани териториални инвестиционни стратегии; призовава ЕИБ и Комисията да разработят ясни рамки за координация, които улесняват съвместното използване на тези инструменти на равнище проект;

8. призовава ЕИБ да играе активна роля в подкрепа на непрекъснатостта и приключването на проектите, започнати в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), гарантирайки постигането на целите дори след крайната дата; подчертава, че финансирането и техническата помощ от ЕИБ могат да осигурят критичен мост, за да се гарантира, че финансираните от МВУ проекти постигат предвиденото икономическо и социално въздействие;

9. насърчава ЕИБ да продължи да разработва иновативни финансови инструменти за мобилизиране на значителни частни спестявания в Европа за продуктивни инвестиции, особено чрез сътрудничество с институционални инвеститори с цел подкрепа на рисковия капитал, така че да допринесе за постигането на напредък по отношение на съюза на спестяванията и инвестициите; подчертава, че подкрепяните от ЕИБ инвестиции следва да включват оценки на въздействието върху конкурентоспособността, за да се гарантира, че средствата на Съюза стимулират ефективно иновациите, производителността и разрастването на пазара в ключови промишлени сектори;

10. припомня, че ЕИБ беше първият емитент на „зелена“ облигация в света и понастоящем е най-големият емитент на „зелени“ облигации в различни валути; приветства факта, че на 2 април 2025 г. ЕИБ осъществи първата си облигационна емисия за повишаване информираността относно климата, съобразена с Регламента на ЕС относно стандарта за зелени облигации[1]; подчертава ключовата роля на ЕИБ в развитието на пазара на зелени облигации и предоставянето на решения за финансиране на устойчиви компании;

Стимулиране на иновациите за технологично лидерство

11. изразява загриженост, че ЕС рискува да загуби капитал, таланти и капацитет за иновации в полза на по-бързо развиващите се световни конкуренти и че ЕС продължава да изостава в разработването на главни базови технологии; приветства стартирането на програмата TechEU въз основа на успешната инициатива „Европейски технологични шампиони“, която мобилизира инвестиции в размер до 250 милиарда евро; призовава в тази програма да се даде приоритет на инвестициите, които са в състояние да се конкурират в световен мащаб и да допринасят за дългосрочен устойчив растеж, както и да се укрепят европейските вериги на доставки и да се намалят стратегическите зависимости; подчертава необходимостта от

[1] Регламент (ЕС) 2023/2631 на Европейския парламент и на Съвета от 22 ноември 2023 г. относно европейските зелени облигации и незадължителното разкриване на информация за облигации, предлагани на пазара като екологично устойчиви, и за облигации, свързани с устойчивостта (ОВ L, 2023/2631, 30.11.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

увеличаване на инвестициите в европейски технологии и сектори, които са от критично значение за дългосрочната устойчивост, включително полупроводниците, веригите за създаване на стойност в сектора на акумулаторните батерии, цифровия суверенитет и производството в областта на чистите технологии; насърчава ЕИБ да увеличи дела на предвиденото за 2027 г. финансиране; призовава за балансирано и комплексно разпределение на ресурсите по програмата TechEU за МСП, стартиращите и разрастващите се предприятия, за да се гарантира подходяща подкрепа за конкурентоспособността наред с други основни цели; подчертава необходимостта от ускоряване на внедряването на такива програми с цел да се съобрази с темпото на иновациите и стартиращите предприятия; призовава за увеличаване на бюджета на Европейския инвестиционен фонд, предназначен за екосистемата на рисковия капитал в ЕС;

12. отбелязва, че почти 60% от финансирането на ЕИБ през 2025 г. е било насочено за прехода към нисковъглеродна икономика; призовава ЕИБ да засили конкурентоспособността и икономическата сигурност, като осигури възможност за предвидим, приобщаващ, справедлив и финансово достъпен преход, без да се създава ненужна тежест за промишлеността и домакинствата; подчертава, че инвестициите в областта на климата и околната среда могат да допринесат за укрепване на промишлената база, производителността и конкурентоспособността на Европа в световен мащаб; подкрепя инвестициите в промишлените вериги за създаване на стойност, включително нисковъглеродните технологии, за да се осигури възможност за икономически устойчиви пътища към декарбонизация, когато тези инвестиции се ръководят от иновации и имат ясен потенциал за повишаване на пазарната конкурентоспособност и европейската стратегическа автономност; призовава ЕИБ да прилага технологично неутрални критерии за оценка, като например въглеродния интензитет през целия жизнен цикъл и стабилността на мрежата, когато финансира нисковъглеродни енергийни проекти, включително в областта на ядрената енергетика, като същевременно напълно зачита суверенното право на всяка държава членка да определя собствения си енергиен микс;

13. припомня, че чистите технологии могат да допринесат за укрепването на суверенитета и конкурентоспособността на ЕС; приветства привеждането на ЕИБ в съответствие с рамката на ЕС за устойчиво финансиране, включително интегрирането на критериите от таксономията на ЕС; призовава за продължаване на инвестициите с ясно и измеримо въздействие върху намаляването на емисиите; подчертава необходимостта от инвестиции в адаптирането към изменението на климата и устойчивостта спрямо изменението на климата; насърчава инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, както и в иновативни технологии за подготвеност в областта на

климата; приветства споразумението между ЕИБ и ЕАОС за задълбочаване на тяхното сътрудничество в областта на биологичното разнообразие и действията в областта на климата; очаква ЕИБ да използва своята техническа помощ и консултантски услуги, по-специално в подкрепа на проекти, осигуряващи финансово приемлив достъп до енергия от възобновяеми източници, с акцент върху намаляването на цените на енергията и гарантирането на сигурността на енергийните доставки, включително за уязвимите домакинства;

14. отбелязва, че през 2025 г. ЕИБ е предоставила финансиране в размер на 16 милиарда евро за малките и стартиращите предприятия; подчертава, че подобряването на достъпа до финансиране, по-специално до рисков капитал, частно дялово финансиране и финансиране за разрастване, е от решаващо значение за подпомагането на растежа и интернационализацията на конкурентоспособните европейски предприятия; призовава за увеличаване на усилията за преодоляване на недостига на финансиране за дружествата с висок растеж и за насърчаване на по-динамичен и интегриран европейски капиталов пазар; счита, че усилията за мобилизиране на допълнителни ресурси за МСП и разрастващите се предприятия следва да бъдат засилени, за да се гарантира, че те могат да се конкурират в световен мащаб; призовава ЕИБ да увеличи финансирането си за МСП в целия Съюз; насърчава ЕИФ да стартира повече инициативи в подкрепа на стартиращите и разрастващите се предприятия;

15. призовава ЕИБ още повече да опрости и ускори процедурите за кандидатстване и одобрение, да намали административната тежест и да засили подкрепата за малките бенефициери, включително местните и регионалните органи, общините, МСП и стартиращите предприятия, като гарантира, че предварителните условия и изискванията за докладване са пропорционални на стойността на разпределените средства и/или размера на бенефициера, без да се излагат на риск финансовите стандарти, и да разпределя финансирането въз основа на ефективността, икономическата жизнеспособност и измеримото въздействие; призовава по-специално за подобряване на достъпа до финансиране за МСП и стартиращите предприятия, включително чрез опростени критерии и процедури за допустимост в рамките на InvestEU и ЕИФ, особено в по-слабо развитите и селските райони, което да бъде допълнено от засилена техническа помощ; освен това призовава финансирането да се разпределя въз основа на ефективността, икономическата жизнеспособност и измеримото въздействие, както и за пропорционални последващи оценки, за да се гарантира ефективното използване на ресурсите и привличането на частни инвестиции; изразява загриженост, че наложените на бенефициерите непропорционални изисквания за докладване относно факторите от екологичен, социален и управленски характер възпират икономически жизнеспособни

проекти и поставят европейските предприятия в неблагоприятно конкурентно положение, и призовава ЕИБ да преразгледа тези изисквания с цел гарантиране на пропорционалност;

Финансиране на енергийната сигурност и сигурните доставки на суровини от критично значение за конкурентоспособността на промишлеността

16. подчертава, че конкурентоспособността на промишлеността се основава на предвидими и финансово достъпни цени на енергията; припомня, че променливостта на цените на енергията продължава да бъде структурен риск за икономиката на ЕС поради геополитическите предизвикателства и ограниченията на доставките; отбелязва акцента, който ЕИБ поставя през 2026 г. върху укрепването на конкурентоспособността и сигурността; призовава ЕИБ да подкрепя проекти за енергийна инфраструктура, включително проектите, финансирани по линия на Механизма за свързване на Европа, за да се намалят цените на енергията за домакинствата и предприятията и да се подобрят енергийните доставки;

17. отбелязва със задоволство, че през 2025 г. ЕИБ е регистрирала финансиране в размер на 33 милиарда евро за енергийната сигурност на Европа, като е подкрепила общи инвестиции в размер на 108 милиарда евро, включително 11 милиарда евро за възобновяеми енергийни източници през 2025 г.; призовава политиките в областта на климата и енергетиката да се прилагат по прагматичен начин, като се осигури финансирането на разходноефективни решения в съответствие с таксономията на ЕС и ръководени от измерими икономически въздействия, които гарантират финансово достъпна енергия, стратегическа независимост, надеждност на системата и развитие на инфраструктурата; припомня, че справедливият преход е един от стълбовете на Пътната карта на ЕИБ за климата, и приветства усилията на ЕИБ да гарантира, че преходът към нисковъглеродна икономика е социално справедлив и устойчив, без да се пренебрегва никой;

18. подчертава, че сигурността на доставките на суровини от критично значение е решаващ фактор за екологичния и цифровия преход, за сектора на отбраната и за промишлената база на ЕС като цяло; припомня ролята на ЕИБ в Европейския алианс за суровините и целта на Съюза да стане по-автономен по отношение на доставките на суровини от критично значение; подчертава значението на подход на кръгова икономика към суровините от критично значение, основаващ се на рециклиране и повторна употреба, за да се намали зависимостта на ЕС от трети държави и да се засили стратегическата му автономност; поради това призовава ЕИБ да инвестира повече в сектора на суровините от критично значение, за да се повиши устойчивостта по отношение на суровините със специален

акцент върху постигането на целите на Акта за суровините от критично значение[2], а именно добива, рециклирането и преработката на вторични суровини;

19. призовава за по-силна координация на равнището на ЕС по отношение на суровините от критично значение, включително по-тясно сътрудничество между ЕИБ, агенциите за експортно кредитиране и други публични финансови институции; отбелязва, че ЕС изостава от конкуренти като Канада, Съединените щати и Австралия, които прилагат по-координирани подходи за финансиране, обхващащи всички нива на управление; подчертава, че всички подкрепяни проекти, свързани със суровините от критично значение, трябва да отговарят на високи екологични и социални стандарти; призовава ЕИБ да подобри прозрачността при подбора и финансирането на проекти, които обхващат всички етапи на суровините от критично значение, както са определени в Акта за суровините от критично значение;

Отбрана и външна дейност

20. подкрепя плана за действие на ЕИБ от март 2025 г. за укрепване на способностите на Европа в областта на сигурността и отбраната; приветства допълнителните 4 милиарда евро ново финансиране, което представлява близо 5% от общите инвестиции на ЕИБ в ЕС; припомня промяната в краткосрочните и средносрочните приоритети на ЕС, която оказа значителен натиск върху националните бюджети по отношение на инвестициите в отбраната и сигурността; подчертава, че предвид мандата на ЕИБ за подкрепа на целите на Съюза, ЕИБ следва още повече да засили ангажимента си в тези стратегически сектори, като същевременно запази своя рейтинг ААА; отбелязва, че финансовата подкрепа на ЕИБ за военната мобилност, стратегическата инфраструктура и авангардните технологии е един от ключовите фактори за стимулирането на пазарната интеграция и укрепването на общите европейски интереси; приветства актуализираните критерии за допустимост, които засилват подкрепата за малките и средните предприятия и стартиращите предприятия чрез адаптирани финансови инструменти, като например рисков дълг, капиталови инвестиции и специални кредитни линии; отбелязва, че разходите за отбрана следва да гарантират стратегическа съгласуваност и балансиран подход и не следва да подкопават

---

[2] Регламент (ЕС) 2024/1252 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020 (ОВ L, 2024/1252, 3.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

разходите за социални и екологични цели или дългогодишните политики на Съюза;

21. припомня, че някои стратегически сектори в сектора на отбраната и сигурността продължават да се сблъскват с ограничения на финансирането от ЕИБ; отбелязва, че въпреки решението на ЕИБ от 21 март 2025 г. за разширяване на допустимостта, все още съществуват остатъчни пречки, които възпрепятстват пълното мобилизиране на частен капитал в подкрепа на европейската сигурност; призовава Съвета на гуверньорите на ЕИБ да продължи да адаптира практиките на ЕИБ по отношение на кредитирането на отбранителната промишленост, както е посочено в заключенията на Европейския съвет от 6 март 2025 г.;

22. подчертава важната роля на ЕС и ЕИБ за изграждането на взаимноизгодни икономически партньорства с държави извън ЕС, които са от решаващо значение за глобалната позиция на ЕС за насърчаване на основаната на правила многостранна система, устойчивото развитие, демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава и за укрепването на устойчиви вериги на доставки и устойчива инфраструктура; подчертава необходимостта ЕИБ систематично да включва гражданското общество и местните общности на всички етапи от проектирането, изпълнението и оценката на проектите, за да се гарантира, че проектите по линия на Global Gateway отговарят на местните нужди и генерират значими резултати в областта на развитието; отбелязва решаващата роля на ЕИБ Глобал за мобилизирането на инвестиции в устойчивото развитие в рамките на инициативата Global Gateway и че тя е надхвърлила целта си от 100 милиарда евро през 2025 г., като по този начин е укрепила икономическите интереси и пазарния достъп на Европа в една конкурентна глобална среда;

23. горещо приветства продължаващата подкрепа на ЕИБ за осъществяване и укрепване на операциите на публичния и частния сектор в Украйна и за подкрепа на панафриканската търговия, инфраструктура и регионална интеграция с цел укрепване на връзките с Европа; подчертава, че сама по себе си подкрепата на ЕИБ и ЕС не е достатъчна за посрещане на потребностите от финансиране на Украйна;

24. изразява загриженост относно бързо нарастващите нива на задлъжнялост и по-високите разходи по заеми на нововъзникващите пазари и развиващите се икономики в момент, когато глобалните сътресения станаха по-чести и държавният дълг на тези държави се увеличи до най-високата си стойност за последните 55 години; подчертава важната роля на ЕИБ за предоставянето на финансиране; приветства ролята на други многостранни институции за подпомагане на намаляването на неустойчивата задлъжнялост;

25. отново призовава ЕИБ Глобал да ограничи операциите за смесено финансиране до области, в които те могат да добавят стойност към местната икономика, като същевременно избягва изместването на частния капитал, и да гарантира, че смесеното финансиране не се използва за основни обществени услуги, в частност здравеопазване, образование и социална закрила; припомня, че целите на политиката на ЕС за развитие, и по-специално целта за подобряване на всеобщия и финансово приемлив достъп до здравеопазване, следва да направляват инвестициите на ЕИБ в тази област, за да се гарантират по-добри здравни резултати за всички;

26. призовава държавите членки да изменят списъка на ЕИБ за изключване, така че да се допуска финансиране на оръжия и боеприпаси отвъд обикновените технологии с двойна употреба, като по този начин се допринесе за развитието на европейската отбранителна промишленост;

27. подчертава, че кредитирането от страна на ЕИБ в държави извън ЕС следва да подсилва външните приоритети на ЕС; призовава ЕИБ да включи ефективното сътрудничество от страна на държавите партньори в областта на управлението на миграцията, включително обратното приемане и връщането на мигранти, които нямат законно право да останат в ЕС, като относим критерий в рамката си за външно кредитиране за държави извън ЕС;

Подкрепа за сближаването, селското стопанство и жилищното настаняване

28. отбелязва, че през 2025 г. приблизително половината от финансирането от ЕИБ е било предназначено за подкрепа на инвестиции в по-слабо развитите региони на ЕС, а 3 милиарда евро са били разпределени за селското стопанство и биоикономиката; насърчава ЕИБ да задълбочи сътрудничеството с националните насърчителни банки и регионалните финансови институции, за да се увеличи максимално териториалното въздействие на финансирането от Съюза и да се намалят регионалните инвестиционни различия; призовава за използването на смесено финансиране чрез съчетаване на кохезионните фондове на ЕС с инструментите на ЕИБ; подчертава, че осигуряването на достъп до пряко финансиране във всички региони е от съществено значение за насърчаването на икономическата конвергенция и подпомагането на икономическото и териториалното сближаване и че заедно с укрепването на продоволствената сигурност това е от решаващо значение за стратегическата автономност на ЕС; призовава ЕИБ да мобилизира предвидимо и достатъчно финансиране за младите земеделски стопани;

29. призовава за запазване на подкрепата на групата на ЕИБ за селското стопанство и политиката на сближаване, включително по-широкото използване на финансови инструменти за мобилизиране на безвъзмездни средства от ЕС и привличане на частни инвестиции; подчертава добавената стойност на адекватното финансиране за съвместната техническа помощ от ЕИБ и Комисията за изпълнителните органи, за да се спомогне за гарантиране на навременното изпълнение и допълняемостта на инвестициите, по-специално чрез изграждане на административен капацитет и разработване на инвестиционни механизми; призовава за разширено използване на смесено финансиране, насочено към регионите с недостатъчно обслужване и регионите, обхванати от политиката на сближаване, чрез съчетаване на структурните и инвестиционните фондове на ЕС с други инструменти;

30. приветства усилията на групата на ЕИБ за финансиране на проекти за социални жилища в целия Съюз; призовава банката да засили дейностите си за подобряване на достъпа до жилища на достъпни цени с оглед на нарастващата жилищна криза в Европа; насърчава ЕИБ да си сътрудничи с други европейски публични инвестиционни банки, местни публични финансови институции, органи на местното самоуправление, кооперативни дружества, дружества за социално жилищно настаняване и общини с цел финансиране на решения за жилищно настаняване и предоставяне на дългосрочни решения на кризата, свързана с разходите за живот;

31. приветства усилията на ЕИБ да подкрепя проекти, които допринасят за прилагането на Европейския стълб на социалните права и целите на ООН за устойчиво развитие; приканва ЕИБ да увеличи коефициента на социалните ползи при оценяването на проектите, за да осигури дългосрочни решения на достъпни цени;

Прозрачност и отчетност

32. припомня, че средствата на ЕИБ са публични средства и следва винаги да подлежат на обществен контрол и отчетност, особено когато са подкрепени с гаранции на ЕС или бюджетни средства на ЕС; отново призовава за структурирана междуинституционална рамка, която да гарантира засилен парламентарен контрол, подобрен достъп до информация и възможността Парламентът да предоставя информация във връзка със стратегическите насоки на ЕИБ; отбелязва напредъка в индекса за прозрачност на преките чуждестранни инвестиции за 2025 г., но призовава за допълнителни подобрения; подчертава необходимостта от фискална отговорност и ефективно използване на средствата, за да се защитят парите на данъкоплатците; отбелязва, че засилените механизми за

докладване са от съществено значение за ефективния парламентарен контрол;

33. подчертава, че е важно ЕИБ да гарантира проследимостта на финансираните проекти; подчертава, че ЕИБ следва да публикува своевременно по-подробна информация за проектите си, включително тяхната обосновка и контекст, обяснение за това по какъв начин те са в съответствие с общите приоритети на ЕС и информация относно действителните икономически оператори бенефициери, подчертавайки ясно кои проекти се подкрепят от бюджета на ЕС; приветства решението на ЕИБ, след проверка на Омбудсмана, да започне проактивно да публикува своите екологични и социални оценки на проекти, намиращи се извън ЕС, които има вероятност да окажат значително въздействие в тези области;

34. подчертава, че когато е целесъобразно, следва да се използват внимателно разработени временни гаранции, а не безвъзмездни средства, при което се ограничава прякото отражение върху бюджета и се благоприятства привличането на частен капитал; припомня, че гаранциите представляват реален фискален риск и следва да подлежат на същата дисциплина като преките разходи; подчертава факта, че използването на гаранции трябва да бъде придружено от висока степен на прозрачност, демократичен контрол и подходящи механизми за оценка на риска; подчертава, че частните инвеститори следва да запазят основната експозиция на търговски риск, докато намесата на ЕИБ следва да остане ограничена, ясно определена и временна, като се съсредоточи върху рисковете, които не могат да бъдат поети от частните участници на пазара, и върху гарантирането на смекчаване на специфичния за проекта риск; призовава ЕИБ да ограничи операциите за смесено финансиране до области, в които те могат да добавят стойност към местната икономика, като същевременно избягва изместването на частния капитал;

35. подчертава високите общи оперативни разходи на ЕИБ; поради това призовава за определянето на подходящи мерки за смекчаване с оглед на повишаването на разходната ефективност, като същевременно се запази оперативната ефективност на банката;

36. отбелязва, че групата на ЕИБ работи при двоен режим, при който подкрепяните от бюджета на ЕС операции се контролират непряко от Комисията и ЕСП, както и от Парламента в неговото решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на ЕС, докато операциите, финансирани от собствените ресурси на ЕИБ с произход от държавите членки – повече от три четвърти от операциите на ЕИБ – попадат до голяма степен извън систематичния външен одит и контрол от страна на националните парламенти и Европейския парламент; отбелязва, че ЕИБ разполага с добре

развита архитектура за вътрешна отчетност и че външен одитор осъществява надзор върху операциите и счетоводната система на ЕИБ; изразява съгласие, че тази архитектура е до голяма степен в съответствие с международните практики; отбелязва, че докладването пред Европейския парламент е спорадично, че сътрудничеството с Европейския омбудсман се е променило и че ролята на ЕСП е ограничена от настоящите правила и договорености за изпълнение; подчертава необходимостта от осезаеми действия от страна на ЕИБ за справяне с това положение, в съответствие с предишните призиви, включени в резолюциите на Парламента, и готовността за диалог и сътрудничество, изразена от европейския бюджетен орган и орган по освобождаване от отговорност; призовава ЕИБ да включва активно националните върховни одитни институции в този процес, за да се осигури отчетност за операциите, които понастоящем не са обхванати от ЕСП, и за да се гарантира стабилна отчетност и надзор;

37. отбелязва ролята на Одитния комитет на ЕИБ в областта на вътрешния надзор; посочва, че не се извършва външен пруденциален надзор в съответствие с международно приетите стандарти за надзор, освен в областта на управлението на ликвидността; насърчава Съвета на гуверньорите на ЕИБ, предвид размера, сложността и особеностите на бизнес модела на банката, да установи подходящи механизми за спазване на най-високите стандарти за външен пруденциален надзор, като същевременно взема предвид необходимите корекции, произтичащи от уникалния бизнес модел на ЕИБ;

38. изразява загриженост от продължаващото разследване за корупция срещу бивш председател на ЕИБ; очаква Европейската прокуратура и Европейската служба за борба с измамите да разследват задълбочено случая и очаква пълна яснота по въпроса; припомня, че всяко нарушение и злоупотреба с публични средства следва да се наказва строго;

39. призовава за укрепване на политиките на ЕИБ в областта на правата на човека; подчертава, че оценките на въздействието върху околната и социалната среда следва да се извършват от независими експерти и че следва да се въведат независими механизми за проверка, за да се извършва надзор над самонаблюдението и самоотчитането, извършвани от клиентите на ЕИБ;

40. признава усилията на ЕИБ за подобряване на управленските практики след вътрешното проучване на ЕИБ от 2023 г.; призовава за продължаване на прилагането на принципите на ЕИБ по отношение на многообразието, справедливостта и приобщаването, включително целта да се гарантира, че най-малко 40% от ръководните длъжности се заемат от жени до края на 2026 г.;

41. отново призовава ЕИБ спешно да преразгледа разделението на труда в рамките на Управителния комитет, и по-специално да гарантира, че заместник-председателите на ЕИБ не ръководят проекти от своите държави на произход, дори при условие че Управителният комитет поема колективна отговорност за решенията си, с оглед на очевидния риск от конфликти на интереси; подчертава, че има множество препоръки по този въпрос от страна на институциите на ЕС;

42. приветства факта, че през 2025 г., след многократни призиви от страна на Парламента, ЕИБ заяви, че е на разположение за започване на преговори с оглед на сключването на „споразумение“ за засилено сътрудничество между Парламента и ЕИБ; освен това приветства общото разбиране, че преговорите следва да бъдат приключени своевременно; подчертава, че подобно „споразумение“ ще придаде официален характер на взаимодействията между Парламента и ЕИБ и ще ги засили, отразявайки по този начин взаимния ангажимент за по-тясно сътрудничество; отбелязва, че добавената стойност на такива споразумения се доказва от прилагането на сравними споразумения, сключени между Парламента и други институции и органи на Съюза или междуправителствени организации;

°

° °

43. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.